

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/1809
Toplantı Tarihi/Sayısı : 06.11.2024/52
Karar Numarası : 2024/1182
Başvuran : B.Y.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Midyat M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın epilepsi rahatsızlığı nedeniyle kullandığı ilaçlarının Ceza İnfaz Kurumunda ve Midyat Devlet Hastanesinde görevli hekimler tarafından reçete edilmemesi nedeniyle sağlık sorunları yaşadığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Daha önce hükümlü olarak bulunduğu diğer ceza infaz kurumlarında epilepsi hastalığı nedeniyle sabah, öğle ve akşam olmak üzereveisimli epilepsi ilaçlarını sürekli kullandığını, şu anda hükümlü olarak bulunduğu Midyat M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ise sağlık dosyasında görünmesine rağmen Kurumda ve Midyat Devlet Hastanesinde görevli hekimlerinisimli ilacı kendisine reçete etmediğini, ilacı kullanmadığı için kasılmalar yaşadığını,

b. 23/8/2024 tarihinde hastalığının nüksettiğini, kasılmalar yaşadığını, durumu kapıda bekleyen nöbetçi personele bildirdiklerini, personelin dilekçe yazması gerektiğini belirttiğini, bunun üzerine dilekçe yazıp teslim ettiğini ve Kurum hekimine muayene olabilmek için iki defa haber verdiklerini ancak hiçbir şekilde tarafına dönüş yapılmadığını,

c. Hala kasılmalar ve boyun ağrısı yaşadığını, gece 112 Acil Servis ekiplerinin ambulansla geldiğini ve kendisine iğne yaptıklarını ancak boynunda iyileşme olmadığını,

ç. Tüm bu nedenlerle mağdur olduğunu, epilepsi hastalığı nedeniyle merdivenlerden ya da ranzadan düşme riskinin olduğunu iddia etmektedir.

3. Başvuran Kurumumuza gönderdiği 16/9/2024 tarihli dilekçesinde ise ilaçlarının kendisine teslim edildiği, düzenli olarak kullanmaya başladığını, dolayısıyla yaşadığı sorunun çözüldüğünü belirtmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinde yer alan düzenleme şöyledir:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

“Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz...”

5. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

6. Mezkur Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Karar türleri” başlıklı 65’nci maddesine göre; “Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK) amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. TİHEK, İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol (OPCAT) uyarınca ulusal önleme mekanizması görevini üstlenmiştir. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesiyle; TİHEK’e İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması görevini yapmak, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek görevleri verilmiştir. Bu çerçevede OPCAT’in getirdiği yükümlülük gereği ulusal önleme mekanizması görevini üstlenen TİHEK işkence ve kötü muamele yasağının ihlali iddiası içeren başvuruları inceleyebilmektedir.

10. Somut olayda başvuran, bulunduğu Ceza İnfaz Kurumunda epilepsi hastalığı nedeniyle kullandığı ilaçların Kurum hekimi ve Midyat Devlet Hastanesinde görevli nöroloji hekimi tarafından reçete edilmediğini iddia etmekte ve bu durum nedeniyle mağdur olduklarını ileri sürmektedir.

11. Ancak başvuran Kurumumuza gönderdiği 16/9/2024 tarihli dilekçesinde, kullanması gereken ilaçların reçete edildiğini ve yaşadığı sorunun çözüldüğünü belirtmektedir. Bu bağlamda başvuranın başvuru konusu talebinin yerine getirildiği ve başvurunun konusuz kaldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla başvuru hakkında karar verilmesine yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

6/11/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYZAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye